

Harry Potter után a képmutató középosztályról

2012 december 12. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

A Harry Potter szerzője, J. K. Rowling első felnőtteknek szóló regénye egy angol kisváros kisstílusú hatalmi harcai és hétköznapi tragédiái közé kalauzolja az olvasót. A középosztály képmutatása és a külvárosok nyomorúsága közötti feszültség szerinte úgy oldható fel, ha a helyi közösség maga veszi kezébe a sorsát.

Nem óriási regény az Átmeneti üresedés, de jól elfér a kortárs irodalom középmeznyében.

Tolsztojt valószínűleg nem annyira érdekelte, mi történt Ivan Iljics halála után. Őt inkább a lélek mélye foglalkoztatta, az emberi oldal, amiről nem beszélgetnek a szalonokban. De az elbeszélést mégiscsak azzal indítja, hogy meghalt Ivan Iljics, a többiek pedig – azon kívül, hogy komolyan elnéznek, milyen következményei lesznek ennek a hivatalban – leginkább annak örülnek, hogy nem káltak meg. J. K. Rowling ugyanezt a témát bontja ki az Átmeneti üresedés első lapjain, és rögtön kiderül, hogy „felvett szerzőként” sem rossz író: szellemes és éleslátó.

Az Átmeneti üresedésben egy angol kisváros kórképét próbálja felrajzolni, amelyet Pagfordnak nevez el. Ordító társadalmi különbségeket és a kisstílus hatalmi torzsalkodásokat látunk a szokásos családi drámákkal, agresszivitással, csalással, hazugsággal, nyággal viselt, hosszú nyúló viszonyokkal, lázadó kamasz gyerekekkel. Éppen ezért kicsit sablonossá is válik a kép. Thomas Mann-i, esetleg móríci lélektani mélységei biztosan nincsenek a történetnek, már csak azért sem, mert a Rokonok szereplőjével párhuzamba állítható Barry Fairbrother tusakodását nem láthatjuk, ugyanis éppen őt – aki képmutatás helyett emberséges próbál lenni, szívében viseli a lecsúszott lakótelepi kislány, Krystal sorsát is, és ő az egyetlen, aki valóban képes lenne javítani valamit a világon – nem sikerül megismernünk a történetben. Korai halálának következtében robban ki a harc a megüresedett tanácsnoki helyéért, és közben feltárnak a közéleti-családi-társadalmi drámák. Valószínűleg saját tapasztalataiból is merített a regényhez J. K. Rowling: maga is élt nehéz körülmények között, és a Harry Potter sikere előtt évekig tanított is.

Járhatott családlátogatáson olyan otthonokban, mint a drogos kétgyermekes anyáé, Terrié. És talán volt dolga az iskolában olyan kislányokkal, mint Terri lánya, a kezelhetetlen Krystal. Az már a regény elején megzavarja az olvasót, hogy Rowling egész egyszerre túl sok figurát mozgat a történetben: legalább hat család élete zajlik párhuzamosan. Ezek a szereplők később észrevétlenül összekapcsolódnak, és végül összeáll a kisváros életét meghatározó társaság bonyolult kapcsolati hálója is a fejekben, de az olvasó – és talán az író – figyelme is túlságosan szétszóródik a sok különböző regényalak között. Egyikük sincs igazán középpontban – nehéz lenne megmondani, hogy kit tekintünk szereplőnek – és így egyiküket sem ismerjük meg igazán. Mindannyian J. K. Rowling bábjai egy nagy gonddal berendezett színpadon, a mintaszerű kisváros és a riasztó nyomornegyed díszletei között, egy jól megkomponált eladásban. Csak az rontja el némileg, hogy már az elején úgy érezzük: ránk szóltak, hogy figyeljünk, mert most valaki egy példázatot mond a mai Angliáról. A középosztály képmutatásáról, a lecsúszóban lévő társadalmi rétegek testi-lelki nyomoráról, a szociális háló tehetetlenségéről, az elkötelezett és emberséges emberek hiányáról. És talán a szándékoltság érzete miatt nem élünk át igazán mély

katarzist, amikor végül letesszük a regényt.

Ez annak ellenére így van, hogy a szereplők átélnek valamiféle megrendülést, megtisztulást a történet végén. Két tragédia fogja közre a regény idejét, az első elindítja a lavinát, a másodiknál pedig számba vehetjük, hogy mi maradt meg az anyagi érdekek, a képmutatás, a hazugság és a hanyagság átokfutása után. J. K. Rowling szerint némi konstruktív tépelődés mindenképpen. A gyászszertartáson az az ötlet is felmerül valakiben, milyen jó lenne, ha a templomi angyalábrázolás megelevenedne, és igazságot osztana, pontosan meghatározva, hogy kinek mekkora felelőssége van a történetekben. Az üzenet igazsága, hogy a társadalmi problémák első sorban a helyi

közösséget érintik, és nekik kellene tenniük ellene, minden esetre nehezen vitatható.

(J. K. Rowling: *Átmeneti üresedés*, Gabo Könyvkiadó, 2012, fordította: Bihari György és Sóvágó Katalin. 572 oldal, 3990 Forint)

rKlssNelli - mno.hu

Ajánló